

el nom viu del roure és el celtisme *casse* o *càsson*. A l'Arieja hi ha molts *Rouere* i *Ruere* (Viteau, *Toponymie de l'Ariège*, p. 7).

En el *Dict Top, de l'Aude* hi ha *La Roueyre* llogaret de Bize (documentat ja el 1100 i tres cops en els Ss. xv-xvi, p. ex. *Lo rec delha Rovieyre* l'any 1537); *La Roure* mas a St. Pierre des Camps, *Le Courtal de la Ruyre* mas de Leucata. Segueix fins al Cantal, on veig *Rouaire*, *La Roueyre*, quatre *Roueyre*, i diversos *Ruarres*, *La Ruyere* etc. (Amé, *Dict. Top. Cantal*); el *village de La Roure* (t. de St. Projet) està documentat com *Roeyra* des de 1284. A l'alta Gascunya, veig encara *Rouère* llog. a Alòs, i *Tuc de la Ruère* a Sentenh (distr. de St. Girons), *Ruère* de Binòs a Signac (distr. de St. Gaudens), i *Arreuòere* a Ferrère (distr. Banheres de Bigorra). També hi pot haver alguna cosa d'això en els Grisons: *Ruérás* i un antic *Ruweratschenn* el 1555, a Tujetsch; i un *Ruéra* castanyeda al t. Vittore de Rovereto (Planta-Schorta). Per al sard *ruarzu* que no sembla venir d'això perquè vol dir 'espinar, bar-dissa', de RUBUS, veig MLWagner, *ASNSL* cxxxv, 115.

Rouiral *Rouirós*

ALTRES DERIVATS de *roure*: *Roural*. *Rourall*. *Rourar*. *Rourella* *Rourenc* (PnaVic, DAG). *Rouretell*. *Rouris*, -issa adj. 'fet de fusta de roure': «ad pauperes ver-gonnosos --- uno baril et una ola de aram et uno escanno --- una tonna *rourica* et --- una tonna major» a. 1163, MiretS, *TemplH*, 224. *Rouró* bolet (Font i Quer, *Mem Acad Ci Bna* xxxiii, vol. xii, 26). *Rogatell*

Robust, pres del ll. *robustus*, 'robust, fort, vigorós', derivat del ll. arcaic *robustus* per *robustus* es documenta des d'Ant. Canals, c. 1400. «capità fort e *robustus*», *Scipió*, 542, «a nosaltres ve a vegades en delit si miram algun jove hom, *robustus* e valerós» id *De Providència* (NCl, 94), «un rey *robustus* / --- / serà penjat / per los juheus», JRoig (*Spill*, 15204). *Robustesa* [Lacav] a Ribagorça ho alteren per metàtesi: «la *barrustesa* d'ell» Castanesa. *Enrobustir*, o menys bo, *robustir*; *enrobustiment*

Roborar [Lab.], pres del ll. *robore* 'enfortir'; *roboretiu* [Lab]; *roboreació*; *roboreant*. *Corroborar* [Lacavalleria], ll. *corroborare*; *corroboració* [Lab]; *corroborant*, *corroborable* *Corroboratiu*

1 Cf. aquí el topònim *Cor-de-roure* (κóρδαρόύρα) nom d'un mas muntanyenc molt antic i poderós. Nom que es repeteix, i també amb aquesta pronúncia en el terme de Solsona. — 2 El mateix Thomas assenya-la *roveria* en un doc. del S. xi en el Cart. de St. Victor (de Marsella), i un masculí llem *rouvei* «rouvre» que sembla *ROBEREUM Del tipus ROBOREA els noms de lloc *Les Rivores* Isère, *Haute-Rivoire* Rhône, *La Rivoire* Jura (*Rom* xxv, 387-8). A la Suïssa francesa hi ha *Ravoire* i *Raveyra* aplicats sovint a vessants secs i rostos (Jaccard, *Toponymie romande*, 374; Bruckner, *VRom* i, 250), però dubto que sigui aquest i no 'rovira' el sign. real. Amb això poden anar els tres *Raveras* nom de prats que registra l'Onom de Planta Schorta en la Sobreselva (Medel, Muster, Sumvitg) — 3 En la formació po-

gué tenir també alguna influència el model de *suberies* 'alzina surera', derivat de *suber*: Isidor (*Etym* xvii, vii, 27).

**Rouère*, err. de còpia per *roua(r)* 'ploure poc' *Roureda*, *rourella*, *rourenc*, *rouretera*, *rouretell*, *rouressa*, *rouro*, V. *roure*

ROVA o ARROVA, 'pes equivalent a la quarta part d'un quintar', de l'àrab *rubc* 'quarta part' (derivat de 'árba' 'quatre'), que en àrab vulgar tenia les formes *rúba* i *rúbca*. □ 1.ª doc: fi S. xii.

«Una rova de lana» i la forma llatinitzada *rovam*, en acusatiu, en un document referent a Aitona, tots dos de fi del segle; el segon, de 1193 (*BABL* vii, 112, MiretS, *TemplH*, 335); «mige rova de plom per metre les REXES ---» Bna. 1431 (CaCandi, *MiscHistCat* ii, 211), «les lanes --- si seran lavades, paguen 12 diners per rova, --- sien tengudes pagar --- per rova de lana sutze, 3 sous ---», doc de les Drassanes a. 1481 (ed. Moliné del *Consolat*, p. 230).

En àrab clàssic 'quarta part' es diu *rubc*, que segons la pronúncia vulgar a Espanya sonava *rýba*, i quan no s'usa amb caràcter genèric, i es vol dir 'una quarta part' concreta (*nomen unius*) és *rýbca*: de l'una forma i de l'altra sortia *rova* en romànic; amb article, *ar-rubca* etc. La variant *arrova*, resultant d'això, es troba també, des d'antic: «Alum, 4 bales --- una *arrova* a 9 lb» (lliures), en una llista de 1279-99 de (?) l'Empordà (*BABL* vii, 242). En disposicions més explícites: «Una costum, una moneda --- una *arrova*, un quintar, un pes, una mesura, és en la ciutat de Tortosa e per tot lo terme», *CostTort* (OI, p. 59). «Prime paga lo ciutadà, de una rova, un diner, e lo estranger, altre diner --- paga lo ciutadà, de dues *aroves*, 2 drs., e lo estranger ---; de tres *roves*, dos drs. ---; de quatre *roves*, 2 drs. ---» (i segueix repetint el mot, 14 vegades, en la forma *aroves*), en Ordinacions del dret del pes del rey, addicions tardanes al *Consolat* (Moliné, 236-7). Sovint és impossible o difícil decidir si hi ha *a-* o no hi és, com en aquest cas de l'ús figurat de la locució *aroves* 'copiosament, a desdir': «llançant les paraules a lliures i a *rroves*» *Brama dels Lauradors*.

Testimonis locals moderns de les dues formes: «cinquanta *arròves*», «una *arròva*», MGadea (*T. del Xè* i, 324, 71); «dos mil *ròbes*» Vilafranca del M. (1961); «quatre *ròbes* fan un quintar» Tor de Vall Ferrera (1932), zones on *b* i *v* estan neutralitzades; no en canvi en el parlar de MGadea, ni a Mall, on els segadors de Lluçmajor pronuncien *rova*, ni a Menorca, on tanmateix diuen «*roba* per *arrova*, v. g. *quantas robes pesa?*» (AFerrer Ginart, *Rond. Men*, p. xx; confirma *AlcM*, a Maó i a Ciutadella), ço que es pot explicar per la data tardana de l'expulsió dels moros en aqueixa illa.

Paraula que figura des d'antic en els lèxics: *rova* com a rim en *o* oberta, i *roves*, en el *Torc* d'Aversó (513.7, 1571.1); «les lliures carniceres --- la *arrova* acostuma de ésser de 26 lliures --- en algunes mercade-